HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

23 octombrie 2013 *

„Desen sau model industrial comunitar — Procedură de declarare a nulității — Desene sau modele industriale comunitare înregistrate reprezentând o ceașcă și o farfuriuță cu striații și o farfurie adâncă cu striații — Motiv de nulitate — Utilizare neautorizată a unei opere protejate de legislația în domeniul dreptului de autor dintr-un stat membru — Articolul 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002”

În cauzele T-566/11 și T-567/11,

Viejo Valle, SA, cu sediul în L'Olleria (Spania), reprezentată de I. Temiño Ceniceros, avocat,

reclamantă,

împotriva

Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de V. Melgar, în calitate de agent,

pârât,

cealaltă parte din procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a OAPI, intervenientă la Tribunal, fiind

Établissements Coquet, cu sediul în Saint-Léonard-de-Noblat (Franța), reprezentat de C. Bouchenard, avocat,

având ca obiect acțiuni formulate împotriva Deciziilor Camerei a treia de recurs a OAPI din 29 iulie 2011 (cauzele R 1054/2010-3 și R 1055/2010-3), privind proceduri de declarare a nulității între Établissements Coquet și Viejo Valle, SA,

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din domnii N. J. Forwood, președinte, F. Dehousse (raportor) și J. Schwarcz, judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

având în vedere cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 31 octombrie 2011,

având în vedere memoriile în răspuns ale OAPI depuse la grefa Tribunalului la 9 martie 2012,

având în vedere memoriile în răspuns ale intervenientei depuse la grefa Tribunalului la 16 februarie 2012,

* Limba de procedură: spaniola.

având în vedere cererea de conexare a cauzelor T-566/11 și T-567/11 formulată de reclamantă,

având în vedere observațiile OAPI și ale intervenientei privind conexarea cauzelor T-566/11 și T-567/11,

având în vedere reatribuirea cauzelor Camerei a doua și unui nou judecător raportor,

având în vedere deciziile din 26 februarie 2013 de respingere a cererilor reclamantei de suspendare a procedurilor,

având în vedere că niciuna dintre părți nu a formulat, în termen de o lună de la comunicarea terminării procedurii scrise, o cerere de organizare a unei ședințe și întrucât a decis, în consecință, pe baza raportului judecătorului raportor și în temeiul articolului 135a din Regulamentul de procedură al Tribunalului, să se pronunțe fără parcurgerea fazei orale a procedurii,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

1 Reclamanta, Viejo Valle, SA, este titular al desenelor sau modelelor industriale comunitare înregistrate sub numerele 384912-0001 și 384912-0009, care au fost depuse la 9 august 2005 la Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) și au fost publicate în *Buletinul desenelor și modelelor industriale comunitare* la 18 octombrie 2005 (denumite în continuare „desenele sau modelele industriale contestate”).

2 Desenele sau modelele industriale contestate se aplică, potrivit mențiunilor din cererile de înregistrare a unor desene sau modele industriale, unor piese de veselă și sunt reproduse după cum urmează:

— desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat sub numărul 384912-0001:

— desenul sau modelul industrial comunitar înregistrat sub numărul 384912-0009:

3 La 30 septembrie 2008, intervenienta, Établissements Coquet, a depus la OAPI cereri de declarare a nulității desenelor sau modelelor industriale contestate. Aceste cereri de declarare a nulității se întemeiau pe articolul 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 6/2002 al Consiliului din 12 decembrie 2001 privind desenele sau modelele industriale comunitare (JO 2002, L 3, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 33, p. 70).

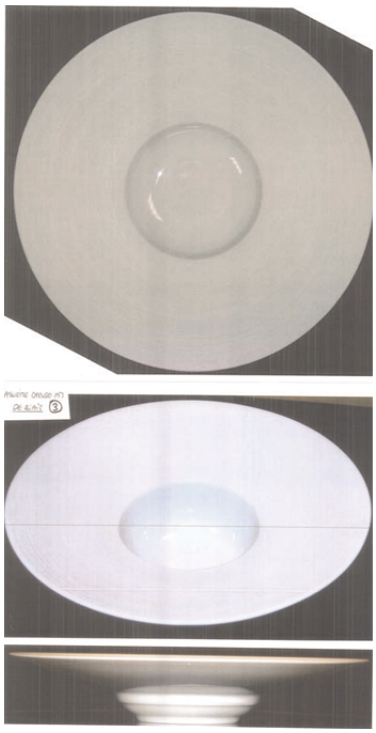
4 În susținerea cererilor de declarare a nulității desenelor sau modelelor industriale contestate, intervenienta a invocat două piese de veselă, mai precis o ceașcă și farfuriuța aferentă (desenul sau modelul industrial înregistrat sub numărul 384912-0001) și o farfurie adâncă (desenul sau modelul industrial înregistrat sub numărul 384912-0009), care fac parte din colecția sa „Hémisphère”, modelul „Satin”, pentru care intervenienta revendica o protecție întemeiată pe un drept de autor, în conformitate cu dreptul francez.

5 Intervenienta a anexat la cererile de declarare a nulității următoarele fotografii:

— pentru cererea de declarare a nulității desenului sau modelului industrial comunitar înregistrat sub numărul 384912-0001:

— pentru cererea de declarare a nulității desenului sau modelului industrial comunitar înregistrat sub numărul 384912-0009:

6 Prin deciziile din 7 aprilie 2010, divizia de anulare a declarat nulitatea desenelor sau modelelor industriale contestate în temeiul articolului 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002.

7 Împotriva deciziei diviziei de anulare, reclamanta a introdus, la 10 iunie 2010, o cale de atac la OAPI.

8 Prin două decizii din 29 iulie 2011 (cauzele R 1054/2010-3 şi R 1055/2010-3) (denumite în continuare „deciziile atacate”), Camera a treia de recurs a OAPI a respins căile de atac declarate de reclamantă.

9 În primul rând, camera de recurs a apreciat drept vădit nefondată argumentaţia reclamantei potrivit căreia intervenienta nu identificase suficient opera protejată şi nu îndeplinea, aşadar, condiţiile prevăzute la articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul (CE) nr. 2245/2002 al Comisiei din 21 octombrie 2002 privind normele de punere în aplicare a Regulamentului nr. 6/2002 (JO L 341, p. 28, Ediţie specială, 13/vol. 39, p. 40).

10 În al doilea rând, camera de recurs a apreciat drept nefondată susţinerea reclamantei potrivit căreia intervenienta nu a prezentat informaţiile care să demonstreze că era titular al unui drept de autor.

11 În al treilea rând, camera de recurs a examinat argumentaţia reclamantei potrivit căreia piesele de veselă invocate de intervenientă în susţinerea cererilor de declarare a nulităţii nu puteau fi protejate prin dreptul de autor, fiind creaţii industriale ce puteau fi protejate doar în temeiul legislaţiei privind desenele şi modelele industriale.

12 În primul rând, camera de recurs a subliniat că operele invocate de intervenientă nu erau înseşi piesele de veselă (ceaşca şi farfuriuţa sa şi farfuria adâncă), ci striaţiile decorative de pe pereţii acestora. Intervenienta ar fi indicat mereu în mod clar că nu reproşa reclamantei utilizarea formelor pieselor de veselă, ci utilizarea decoraţiunii care figurează pe aceste piese şi care ar putea fi protejată ca operă de creaţie intelectuală.

13 În al doilea rând, camera de recurs a arătat că intervenienta a demonstrat faptul că caracterul industrial al unei opere, invocat de reclamantă, nu constituia un motiv pentru care să se refuze protecţia întemeiată pe dreptul de autor.

14 Opera ar consta în decorarea pieselor de veselă prin aplicarea de striaţii fine, paralele şi concentrice, de aceeaşi grosime şi fără discontinuităţi, pe întreaga parte exterioară a ceştii şi pe aproape toată suprafaţa interioară a farfuriuţei şi a farfuriei adânci, cu excepţia părţii rotunde din mijloc. Această decoraţiune ar permite distingerea acestor piese de veselă şi le-ar conferi un caracter suficient de original pentru a justifica protecţia lor juridică conform dreptului francez.

15 Camera de recurs a subliniat că reclamanta nu a explicat motivele pentru care această decoraţiune nu poate face obiectul dreptului de autor. Reclamanta evocă lipsa unui caracter „artistic”, dar aceasta nu constituie un criteriu relevant. Reclamanta evocă lipsa originalităţii, dar fără a face vreo dovadă în această privinţă.

16 Camera de recurs a apreciat că, în definitiv, finisajul suprafeţelor pieselor de veselă invocat de intervenientă intră în categoria creaţiilor de artă, care pot reflecta personalitatea autorului lor, şi că era, în acest temei, protejat de legislaţia franceză privind dreptul de autor.

17 În al patrulea rând, camera de recurs a examinat argumentele reclamantei referitoare la utilizarea operei protejate în cadrul sistemului comunitar al desenelor sau modelelor industriale potrivit cărora, pe de o parte, compararea pieselor de veselă în cauză, în ansamblul lor, dezvăluie diferenţe mari între ele şi, pe de altă parte, trebuie de asemenea să se ţină seama de gradul de libertate al autorului.

18 Camera de recurs a subliniat că aceste argumente priveau o altă cauză de nulitate, prevăzută la articolul 6 din Regulamentul nr. 6/2002, decât cauza de nulitate invocată. Pentru a analiza cauza de nulitate invocată în speţă nu ar fi necesar să se compare piesele de veselă în ansamblul lor, ci doar să se stabilească dacă există o utilizare în desenele sau modelele industriale contestate a unei opere protejate prin dreptul de autor. Diferenţele de formă dintre aceste piese de veselă ar fi irelevante. În

schimb, relevant ar fi faptul că în desenele sau modelele industriale contestate se remarcă în mod clar, în primul rând, existența operei protejate, respectiv același model de striații, și, în al doilea rând, faptul că aceste striații acoperă aceleași părți ale pieselor de veselă. Tocmai suma acestor două caracteristici constituie conținutul creativ al operei anterioare care ar fi fost reprodusă – sau „utilizată” – fără autorizație, în desenele sau modelele industriale contestate.

19 Camera de recurs a respins, în consecință, căile de atac formulate de reclamantă.

Concluziile părților

20 Reclamanta solicită, în esență, Tribunalului:

— declararea ca admisibile a anexelor la cererile introductive;

— anularea deciziilor atacate;

— obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

21 OAPI solicită, în esență, Tribunalului:

— declararea ca inadmisibile a anexelor B 7-B 14 la cererea introductivă formulată în cauza T-566/11 și a anexelor B 7-B 15 la cererea introductivă formulată în cauza T-567/11;

— respingerea acțiunilor;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

22 Intervenienta solicită, în esență, Tribunalului:

— declararea ca inadmisibile a anexelor B 7-B 14 la cererea introductivă formulată în cauza T-566/11 și a anexelor B 7-B 17 la cererea introductivă formulată în cauza T-567/11;

— respingerea acțiunilor;

— obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

23 Având în vedere cererea de conexare formulată de reclamantă și observațiile celorlalte părți, prezentele cauze trebuie conexate în vederea pronunțării hotărârii, în temeiul articolului 50 din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

24 Reclamanta invocă diferite motive și argumente care pot fi rezumate după cum urmează.

25 În cadrul primului motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002, reclamanta invocă, în esență, că intervenienta nu ar fi prezentat informațiile necesare privind operele protejate.

26 Reclamanta completează dezvoltările acestui prim motiv cu alegația că nu ar exista un drept de autor din cauza unei divulgări anterioare a operelor și a lipsei lor de originalitate.

27 În cadrul celui de al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002, reclamanta susține, în esență, că în mod greșit camera de recurs a apreciat că desenele sau modelele industriale contestate ar reprezenta o utilizare neautorizată a operelor intervenientei.

28 Este necesară, de la bun început, pronunțarea cu privire la admisibilitatea și, eventual, cu privire la relevanța anumitor dovezi prezentate de reclamantă în anexa la cererile introductive și la cererile de suspendare.

Cu privire la admisibilitate și la relevanța anumitor probe prezentate în anexe la cererile introductive și la cererile de suspendare

29 Reclamanta a prezentat pentru prima dată în fața Tribunalului documente provenite de pe site-uri internet ale altor întreprinderi din domeniul veselăriei, de la muzee sau din ziare (anexele B 7-B 14 la cererea introductivă formulată în cauza T-566/11, anexele B 7-B 17 la cererea introductivă formulată în cauza T-567/11), din care ar rezulta, în opinia sa, că și alte întreprinderi ar fi recurs, anterior intervenientei, la decorarea articolelor de veselă prin aplicarea de striații fine concentrice pe suprafețele exterioare ale acestor articole și că această decorațiune nu ar fi deloc originală, ci ar fi fost folosită de-a lungul timpului.

30 Reclamanta a concluzionat că intervenienta nu ar fi avut în realitate niciun drept de autor asupra operelor invocate în susținerea cererilor de declarare a nulității.

31 Pe de altă parte, în cererile de suspendare din 3 decembrie 2012 și din 8 ianuarie 2013, reclamanta a prezentat două hotărâri ale instanțelor franceze din noiembrie și din decembrie 2012. Prin aceste hotărâri, două instanțe franceze, fiecare sesizată de intervenientă cu o acțiune în contrafacere împotriva unor terți privind aceleași opere ca și cele revendicate de intervenientă în speță, au apreciat că intervenienta nu avea un drept de autor asupra acestor opere.

32 Reclamanta a dedus că motivul de nulitate pe care l-a invocat intervenienta împotriva sa la OAPI dispare și că, de îndată ce respectivele hotărâri naționale au devenit definitive, trebuie să se admită prezentele acțiuni și să se anuleze deciziile atacate.

33 OAPI și intervenienta contestă admisibilitatea probelor prezentate de reclamantă la Tribunal și argumentația reclamantei.

34 Referitor, mai întâi, la probele prezentate de reclamantă în anexele B 7-B 14 la cererea introductivă formulată în cauza T-566/11 și în anexele B 7-B 17 la cererea introductivă formulată în cauza T-567/11, trebuie arătat că ele constituie elemente noi, care nu au fost puse la dispoziția camerei de recurs.

35 Aceste înscrisuri, prezentate pentru prima dată în fața Tribunalului, nu pot fi luate în considerare. Astfel, acțiunea introdusă la Tribunal vizează controlul legalității deciziilor camerelor de recurs ale OAPI în sensul articolului 61 din Regulamentul nr. 6/2002, astfel încât rolul Tribunalului nu este de a reexamina împrejurările de fapt în lumina înscrisurilor prezentate pentru prima dată în fața sa. Trebuie, așadar, înlăturate înscrisurile sus-menționate, fără a fi necesară examinarea forței lor probatorii [Hotărârea Tribunalului din 18 martie 2010, Grupo Promer Mon Graphic/OAPI – PepsiCo (Reprezentarea unui suport promoțional circular), T-9/07, Rep., p. II-981, punctul 24, și Hotărârea Tribunalului din 13 noiembrie 2012, Antrax It/OAPI – THC (Radiatoare de încălzire), T-83/11 și T-84/11, punctul 28; a se vedea de asemenea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 14 mai 2009, Fiorucci/OAPI – Edwin (ELIO FIORUCCI), T-165/06, Rep., p. II-1375, punctele 21 și 22 și jurisprudența citată].

36 Referitor, în continuare, la hotărârile instanțelor franceze prezentate în anexele la cererile de suspendare, trebuie arătat că ele constituie, de asemenea, elemente de probă noi, care nu au fost puse la dispoziția OAPI. Faptul că aceste hotărâri sunt ulterioare deciziilor atacate nu schimbă cu nimic această constatare.

37 În aceste condiții, jurisprudența menționată la punctul 35 de mai sus nu exclude posibilitatea de a se referi la hotărâri naționale pentru prima dată în fața Tribunalului, din moment ce camera de recurs nu este criticată pentru că nu a luat în considerare elemente de fapt dintr-o anumită hotărâre națională, ci pentru că a încălcat o prevedere din Regulamentul nr. 6/2002 și că a invocat jurisprudența națională în sprijinul acestui motiv [a se vedea prin analogie Hotărârea Tribunalului din 12 martie 2008, Sebirán/OAPI – El Coto De Rioja (Coto D'Arcis), T-332/04, nepublicată în Repertoriu, punctul 56, Hotărârea Tribunalului din 17 iunie 2008, El Corte Inglés/OAPI – Abril Sanchez și Ricote Saugar (BOOMERANG TV), T-420/03, Rep., p. II-837, punctul 37, și Hotărârea Tribunalului din 12 noiembrie 2008, Lego Juris/OAPI – Mega Brands (Cărămidă de Lego roșie), T-270/06, Rep., p. II-3117, punctele 23-25].

38 Rezultă din cele ce precedă că, deși hotărârile unor instanțe franceze prezentate în anexele la cererile de suspendare sunt în mod clar inadmisibile în ceea ce privește elementele de fapt pe care le evocă și de care camera de recurs nu a avut cunoștință, ele nu sunt inadmisibile dacă reclamanta reproșează camerei de recurs încălcarea unei dispoziții de drept al Uniunii Europene.

39 În speță, reclamanta a prezentat aceste hotărâri în susținerea unui argument unic, potrivit căruia, „în măsura în care o instanță națională a respins existența vreunui drept de proprietate intelectuală asupra produselor invocate de [intervenientă] în susținerea cererilor sale de declarare a nulității, […] motivul de nulitate trebuie respins în totalitate, […] deoarece altfel ar exista un prejudiciu ireversibil pentru reclamantă care ar pierde dreptul său legitim la exclusivitate din cauza unui drept prealabil inexistent".

40 Referitor la acest argument, trebuie subliniat însă că, astfel cum arată, în esență, intervenienta, respectivele hotărâri franceze au efecte doar între părțile din procedurile naționale și în cadrul unor litigii în contrafacere dintre acestea. Aceste hotărâri nu au, așadar, nici atunci când rămân definitive, o aplicabilitate *erga omnes* în ceea ce privește existența sau inexistența unui drept de autor al intervenientei.

41 Ele nu pot, așadar, spre deosebire de deciziile administrative definitive adoptate în cadrul sistemelor de protecție întemeiate pe depunerea și înregistrarea administrative din dreptul de proprietate intelectuală, să determine instanța Uniunii să constate că acțiunea a rămas fără obiect și să nu se pronunțe pe fondul cauzei [pentru cauzele de nepronunțare pe fond ca urmare a unei decăderi din dreptul de marcă invocat, pronunțată printr-o decizie definitivă de către oficiul pentru mărci competent și valabilă *erga omnes*, a se vedea Ordonanța Tribunalului din 26 iunie 2008, Pfizer/OAPI – Isdin (FOTOPROTECTOR ISDIN), T-354/07-T-356/07, nepublicată în Repertoriu, și Ordonanța Tribunalului din 27 februarie 2012, MIP Metro/OAPI – Jacinto (My Little Bear), T-183/11].

42 Astfel, este eronat argumentul unic pe care reclamanta îl deduce din aceste hotărâri și, implicit, singurul motiv pentru care ea prezintă aceste hotărâri, și anume faptul că ele ar elimina în mod automat fundamentul cererilor intervenientei de declarare a nulității.

43 Întrucât nu există un alt argument dedus de reclamantă din aceste hotărâri (a se vedea în acest sens Hotărârea Coto D'Arcis, punctul 37 de mai sus, punctul 57), iar Tribunalul nu trebuie să se substituie reclamantei pentru dovedirea acțiunii (a se vedea în acest sens Ordonanța Tribunalului din 29 noiembrie 1993, Koelman/Comisia, T-56/92, Rec., p. II-1267, punctul 23, și Hotărârea Tribunalului din 17 septembrie 2007, Microsoft/Comisia, T-201/04, Rep., p. II-3601, punctele 94 și 97), respectivele

hotărâri ale instanțelor franceze, inadmisibile oricum în ceea ce privește situațiile de fapt la care se referă, nu pot fi în rest luate în considerare la analiza legalității deciziilor atacate și, din acest motiv, trebuie, așadar, să fie considerate lipsite de pertinență.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002, întrucât intervenienta nu ar fi prezentat informațiile necesare privind operele protejate

44 Reclamanta arată că intervenienta nu a prezentat informațiile necesare privind operele protejate. În special, intervenienta nu ar fi prezentat dovezi privind datele la care au fost create operele și nici nu ar fi indicat persoana fizică care ar fi autorul lor efectiv.

45 Potrivit dreptului francez, dreptul de autor s-ar naște prin simplul fapt al creării unei opere și de la momentul acestei creări. Pentru a stabili dacă o operă este originală și dacă poate fi, din acest motiv, protejată sau dacă, dimpotrivă, ea a fost creată anterior de un alt autor, ar fi esențial să se cunoască paternitatea și data creării operei. De asemenea, ar fi trebuit să se facă și dovada transmiterii dreptului de autor de la persoana fizică care reprezintă autorul operei către intervenientă.

46 OAPI și intervenienta contestă argumentația reclamantei. Intervenienta ar fi prezentat informațiile necesare și suficiente.

47 Din coroborarea articolului 25 alineatul (1) litera (f) și alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002 cu articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002 rezultă, în primul rând, că un desen sau model industrial comunitar este declarat nul dacă constituie o utilizare neautorizată a unei opere protejate de legislația în domeniul dreptului de autor dintr-un stat membru, în al doilea rând, că această nulitate nu poate fi solicitată decât de titularul dreptului de autor și, în al treilea rând, că această cerere trebuie să cuprindă reproducerea și precizări cu privire la opera protejată pe care se întemeiază, precum și elemente care să demonstreze că partea care a formulat cererea de declarare a nulității este titularul dreptului de autor.

48 Referitor, mai întâi, la problema dacă cererile de declarare a nulității formulate de intervenientă la OAPI conțineau reproducerea și precizări cu privire la operele protejate pe care se întemeiau, camera de recurs a apreciat în mod întemeiat că intervenienta satisfăcuse pe deplin exigențele impuse în această privință de articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002.

49 Astfel, intervenienta a identificat în mod exact, în cererile de declarare a nulității din 30 septembrie 2008, operele invocate în susținerea acestor cereri, atât prin fotografiile operelor atașate la respectivele cereri, cât și prin descrierile textuale furnizate. Aceste descrieri vizau, pe de o parte, o ceașcă de culoare albă, striată fin pe exterior și netedă pe interior, și farfuriuța sa de culoare albă, cu o margine largă striată, ușor ascendentă la extremitate și cu o parte plată netedă de mici dimensiuni, pe de altă parte, o farfurie adâncă cu o margine foarte largă, orizontală și striată fin, cu o scobitură de mici dimensiuni în centrul farfuriei, uniformă și în formă de bol, această adâncitură formând și baza farfuriei.

50 În continuare, în ceea ce privește critica reclamantei potrivit căreia intervenienta ar fi trebuit să furnizeze datele când au fost create operele, identitatea persoanei fizice care le-a creat și dovada transmiterii drepturilor de autor către intervenientă, aceasta trebuie respinsă pentru motivele care urmează.

51 Articolul 25 alineatul (3) din Regulamentul nr. 6/2002 și articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002 impun ca partea care a formulat cererea de declarare a nulității unui desen sau model industrial comunitar în temeiul unui drept de autor protejat conform legislației unui stat membru să fie titularul acestui drept de autor și să furnizeze OAPI elemente care să demonstreze acest fapt.

52 Problema dacă partea care a formulat cererea de declarare a nulității este titularul dreptului de autor în sensul acestei dispoziții, precum și problema dovedirii acestui drept în fața OAPI nu pot face abstracție de dreptul statului membru, în speță dreptul francez, invocat în susținerea cererii de declarare a nulității. Astfel, dreptul statului membru aplicabil intervine, în acest cadru, în special pentru definirea modalităților de dobândire și de probă ale dreptului de autor asupra operei invocate în susținerea cererii de declarare a nulității [a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea Tribunalului din 18 ianuarie 2012, Tilda Riceland Private/OAPI – Siam Grains (BASmALI), T-304/09, punctul 22].

53 Or, din dosar reiese că în dreptul francez titularul unui drept de autor este, până la proba contrarie, persoana sub numele căreia este făcută publică opera.

54 Astfel și după cum subliniază OAPI și intervenienta, deși dreptul francez prevede că „autorul unei opere de creație intelectuală deține asupra operei, prin simplul fapt al creării acesteia, un drept de proprietate necorporală, exclusiv și opozabil *erga omnes*” [articolul L. 111-1 din Codul proprietății intelectuale francez (denumit în continuare „CPI”)] și că „opera este considerată creată, independent de orice publicare, prin simplul fapt al realizării concepției autorului, fie și neterminată” (articolul L. 111-2 din CPI), acesta prevede de asemenea că „calitatea de autor aparține, până la proba contrară, persoanei sau persoanelor sub numele cărora este făcută publică opera” (articolul L. 113-1 din CPI) și că „opera colectivă este, până la proba contrarie, proprietatea persoanei fizice sau juridice sub numele căreia este făcută publică[, a]cestei persoane [fiindu-i conferite] drepturile de autor” (articolul L. 113-5 din CPI).

55 Intervenienta precizează că, potrivit jurisprudenței franceze, în lipsa unei revendicări din partea persoanei fizice care este autorul unei opere, drepturile de autor asupra unei opere sunt conferite persoanei juridice sub numele căreia aceasta este exploatată comercial.

56 Deși este, așadar, adevărat că în mod greșit camera de recurs a indicat în deciziile atacate că dreptul de autor se naște prin crearea „și/sau publicarea” operei, dat fiind că din dispozițiile CPI rezultă că acest drept se naște prin simplul fapt al creării, această împrejurare este lipsită de efect. În speță, singura problemă relevantă este cea a identificării titularului dreptului de autor care, în lipsa unei revendicări din partea persoanei fizice care a creat opera, este persoana fizică sau juridică sub numele căreia această operă este făcută publică.

57 Reclamanta reproșează așadar în van OAPI faptul că nu a solicitat informații cu privire la crearea operelor, precum data creării și identitatea autorului, și cu privire la transmiterea drepturilor de autor către intervenientă și faptul că reproșează camerei de recurs că nu i-a admis calea de atac în lipsa unor astfel de elemente.

58 Incidental, trebuie adăugat că reclamanta nu contestă în fond faptul că data la care au fost făcute publice de către intervenientă operele invocate în susținerea cererilor de declarare a nulității poate fi determinată pe baza unor înscrisuri prezentate de această parte la OAPI.

59 Trebuie, așadar, respins prezentul motiv deoarece se întemeiază pe o pretinsă insuficiență a informațiilor furnizate de intervenientă în fața OAPI referitoare la operele protejate și îndeosebi la lipsa vreunei dovezi privind datele când au fost create operele, identitatea persoanei fizice care este autorul operelor și transmiterea de către această persoană a drepturilor sale către intervenientă.

60 În ceea ce privește alegațiile adăugate în susținerea acestui motiv, potrivit cărora intervenienta nu ar avea niciun drept de autor întrucât recurgerea la o decorare a articolelor de veselă prin aplicarea de striații fine concentrice pe suprafețele lor exterioare ar fi fost practicată și de alte întreprinderi din domeniu anterior intervenientei și potrivit cărora această decorațiune nu ar fi deloc originală, ci ar fi fost folosită de-a lungul timpului, trebuie arătat că aceste alegații sunt, dacă nu noi, cel puțin în totalitate întemeiate pe elemente de probă prezentate în faza acțiunii de pe rolul Tribunalului și, prin urmare, respinse deja ca inadmisibile.

61 Astfel, în fața OAPI, reclamanta nu a susținut că și alte întreprinderi care produc veselă decât intervenienta au făcut publice anterior acesteia din urmă operele invocate în susținerea cererilor de declarare a nulității. Reclamanta acceptă de altfel ea însăși în cererile sale introductive că doar la Tribunal s-a prevalat de elemente în această privință.

62 Referitor la lipsa de originalitate a decorațiunii striate a unei piese de veselă, reclamanta nu contestă în niciun fel aprecierea camerei de recurs potrivit căreia, deși această lipsă de originalitate a fost invocată în procedura care s-a aflat pe rolul diviziei de anulare, nu s-a adus nicio probă în susținerea acestei alegații.

63 Or, din jurisprudență reiese că, având în vedere dispozițiile articolului 61 din Regulamentul nr. 6/2002, controlul de legalitate al Tribunalului privind o decizie a camerei de recurs trebuie efectuat în raport cu problemele de drept care au fost ridicate în fața acesteia. Prin urmare, rolul Tribunalului nu este de a examina motive noi invocate în fața sa ori de a reexamina împrejurările de fapt în lumina dovezilor prezentate pentru prima dată în fața sa. Astfel, administrarea acestor motive noi și admiterea acestor probe ar fi contrară articolului 135 alineatul (4) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, conform căruia memoriile părților nu pot modifica obiectul litigiului care s-a aflat pe rolul camerei de recurs (a se vedea prin analogie Hotărârea ELIO FIORUCCI, punctul 35 de mai sus, punctele 21 și 22 și jurisprudența citată).

64 Din considerațiile de la punctele 60-63 de mai sus rezultă că pretențiile reclamantei referitoare la o publicare anterioară a operei de către alte întreprinderi din domeniul veselăriei, precum și la o lipsă de originalitate a decorațiunii pentru motivul că ar fi fost folosită de-a lungul timpului trebuie respinse, dacă nu ca inadmisibile, fiind motive noi, cel puțin ca nefondate întrucât se bazează în totalitate pe elemente de probă inadmisibile.

65 Prezentul motiv și alegațiile adăugate în susținerea acestui motiv trebuie, așadar, respinse.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002, întrucât camera de recurs ar fi apreciat în mod greșit că desenele sau modelele industriale contestate includ o utilizare neautorizată a operei intervenientei

66 Reclamanta reproșează camerei de recurs aprecierea sa potrivit căreia nu ceașca, farfuriuța și farfuria adâncă reprezentau opera invocată de intervenientă, ci striațiile decorative de pe suprafețele acestor piese de veselă. Reclamanta susține că alte caracteristici decât striațiile concentrice ar fi trebuit luate în considerare pentru a aprecia dacă opera intervenientei se regăsește în desenele sau modelele industriale contestate ale reclamantei și dacă există, așadar, o atingere a dreptului de autor revendicat de intervenientă.

67 O apreciere a diverselor elemente ale pieselor de veselă ale reclamantei și ale intervenientei ar permite detectarea a numeroase diferențe, care ar conferi caracteristici distincte acestor piese de veselă, de natură să producă o impresie de ansamblu complet diferită. Aceste diferențe nu ar permite să se afirme că opera protejată a fost utilizată în desenele sau modelele industriale contestate.

68 Astfel, din imaginile prezentate ar rezulta în mod clar că ceștile și farfuriuțele lor și farfuriile adânci ale părților nu ar avea niciun element comun în afara striațiilor.

69 Ceașca intervenientei are forme rotunjite cu o toartă particulară, care nu s-ar asemăna în niciun fel cu formele conice ale ceștii reclamantei. Farfuriuța reclamantei ar avea un contur central neted mai mare decât farfuriuța intervenientei și o margine mai plată deoarece numai marginea exterioară ar fi înclinată. Văzută din exterior, cavitatea farfuriei adânci a reclamantei ar fi în întregime netedă, cu excepția unei incizii la câțiva milimetri de bază. Ea ar fi mai rotunjită decât cea a farfuriei adânci a intervenientei și lipsită de cornișe sau de borduri. Muchiile farfuriilor ar fi diferite în ceea ce privește înclinația și deschiderea lor, cea a reclamantei fiind mai rotundă decât cea a intervenientei. Mai mult, striațiile sunt mai groase și mai accentuate în desenele sau modelele industriale contestate.

70 Ținând seama de faptul că libertatea autorului ar fi limitată în domeniul articolelor de veselă, ar fi imposibil să se considere că desenele sau modelele industriale contestate includ o utilizare a operelor revendicate de intervenientă.

71 Reclamanta adaugă că, și în cazul în care s-ar considera că opera pentru care intervenienta revendică protecția este constituită din striații decorative existente pe suprafețele pieselor de veselă, ar trebui totuși să se ridice problema care este partea originală a operei în discuție.

72 OAPI și intervenienta contestă argumentația reclamantei.

73 Trebuie amintit că cauza de nulitate invocată în speță de intervenientă nu se întemeiază pe lipsa unui caracter individual al desenelor sau modelelor industriale contestate în sensul articolului 6 din Regulamentul nr. 6/2002, ci pe o utilizare neautorizată, în aceste desene sau modele industriale, a unei opere protejate de legislația în domeniul dreptului de autor dintr-un stat membru.

74 În consecință, singura problemă în discuție la OAPI era de a ști dacă intervenienta era titularul unui drept de autor potrivit dreptului francez și dacă acest drept de autor făcea obiectul unei utilizări neautorizate în desenele sau modelele industriale contestate.

75 S-a constatat deja la punctele 48-59 de mai sus că intervenienta a respectat exigențele impuse de articolul 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002 referitoare la furnizarea, în cererea de declarare a nulității, a reproducerii și a precizărilor legate de opera protejată prin dreptul de autor pe care se întemeiază cererea.

76 Cât privește pretențiile potrivit cărora intervenienta nu ar fi avut niciun drept de autor, întrucât decorarea articolelor de veselă prin aplicarea de striații fine concentrice pe suprafețele exterioare ar fi fost folosită și de alte întreprinderi din domeniu anterior intervenientei, și potrivit cărora această decorațiune nu ar fi deloc originală, ci ar fi fost folosită de-a lungul timpului, s-a constatat deja la punctele 60-64 de mai sus că aceste pretenții sunt, dacă nu inadmisibile pentru că sunt noi, cel puțin nefondate întrucât se bazează integral pe elemente de probă inadmisibile.

77 În ceea ce privește argumentul, dezvoltat în cadrul prezentului motiv, potrivit căruia camera de recurs nu ar fi trebuit să se limiteze la decorațiunea articolelor de veselă, ci ar fi trebuit să ia în considerare formele lor, trebuie respins pentru motivele care urmează.

78 Este adevărat că opera de care s-a prevalat la OAPI intervenienta pentru a solicita declararea nulității desenelor sau modelelor industriale contestate nu se limita doar la decorațiunea pieselor sale de veselă, ci acoperea și alte aspecte ale acestor piese, în special formele lor. Totuși, intervenienta revendica la OAPI în mod clar decorațiunea, ca atare, ca o transpunere a unui efort creativ protejat în temeiul dreptului de autor. Așadar, intervenienta a invocat că originalitatea veselei din colecția sa

„Hémisphère” consta în mod cu totul particular în striațiile sale de pe suprafețe și în alternanța lor cu părțile netede, acest finisaj fiind, în opinia sa, amprenta originalității și reflectând creativitatea autorului.

79 Or, astfel cum reiese din jurisprudența franceză depusă la dosar și citată de camera de recurs, în dreptul francez o piesă de veselă poate, atât prin forma sa, cât și prin decorațiunea sa, să constituie o operă protejată prin dreptul de autor din moment ce unul sau altul dintre aceste aspecte este rezultatul unei activități creatoare și are o originalitate care atestă personalitatea autorului.

80 În consecință, nimic nu interzice în principiu camerei de recurs să rețină, precum în cazul operei a cărei utilizare neautorizată era în discuție, decorațiunea pieselor de veselă ale intervenientei. Procedând astfel, camera de recurs și-a restrâns, desigur, aprecierea la un aspect al pieselor de veselă ale părților. Însă, dintre cele două părți la litigiu, numai intervenienta ar fi putut eventual să se plângă, lucru pe care nu l-a făcut, de această abordare a camerei de recurs, care lăsa netratate unele dintre revendicările sale întemeiate pe dreptul de autor.

81 Din considerațiile care precedă rezultă că restrângerea analizei camerei de recurs la decorațiunea pieselor de veselă ale intervenientei nu este, în speță, de natură să vicieze deciziile atacate.

82 În consecință, toate argumentele prin care reclamanta subliniază diferențele de formă ale desenelor sau modelelor industriale contestate și ale pieselor de veselă ale intervenientei sunt irelevante.

83 Singura chestiune relevantă pentru aprecierea legalității deciziilor atacate este dacă, astfel cum a concluzionat camera de recurs, în primul rând, decorațiunea striată a pieselor de veselă ale intervenientei constituia o operă de creație intelectuală și, în al doilea rând, dacă această operă era reprodusă în desenele sau modelele industriale contestate, reflectând astfel o utilizare neautorizată a dreptului de autor al intervenientei.

84 Cu privire la primul aspect, camera de recurs a făcut următoarele aprecieri.

85 Aceasta a considerat că opera consta în decorarea pieselor de veselă prin aplicarea de striații fine, paralele și concentrice, de aceeași grosime și fără discontinuități, pe întreaga parte exterioară a cești și pe aproape toată suprafața interioară a farfuriuței și a farfuriei adânci, cu excepția părții rotunde din mijloc.

86 În opinia camerei de recurs, această decorațiune specială a pieselor de veselă permitea distingerea lor și le conferea un caracter suficient de original, care justifica protecția lor juridică conform dreptului francez. În consecință, prezența striațiilor fine în discuție se înscria în criteriile instituite în dreptul francez.

87 Camera de recurs a subliniat că reclamanta nu a indicat nicicând în fața sa, în mod explicit, motivele pentru care nu se justifică protecția prin dreptul de autor a decorațiunii pieselor de veselă ale intervenientei. Camera de recurs a indicat că lipsa unui caracter artistic, invocată de reclamantă, nu era un criteriu relevant. Aceasta a subliniat că reclamanta menționase de asemenea lipsa de originalitate a unei piese de veselă acoperită cu striații, dar fără să prezinte vreun element de probă în susținerea acestui argument, și contestase din nou, dar eronat, faptul că opera intervenientei merita o protecție în temeiul dreptului francez, pentru motivul că vesela este un produs industrial.

88 Camera de recurs a apreciat că, în definitiv, finisajul de pe suprafața pieselor de veselă invocat de intervenientă, astfel cum se prezintă aceasta, intră, „în pofida (sau din cauza) simplității formei sale”, în categoria operelor de creație intelectuală capabile să reflecte personalitatea autorului și că era protejat, în acest temei, de legislația franceză în domeniul dreptului de autor.

89 Se impune constatarea faptului că reclamanta nu reușește să repună în discuție aceste aprecieri.

90 Astfel, reclamanta nu contestă la Tribunal afirmațiile, de altfel corecte, ale camerei de recurs referitoare la irelevanța unei aprecieri artistice a operei și la aplicabilitatea dreptului de autor în cazul produselor industriale. Cât privește pretinsa lipsă de originalitate, s-a constatat deja că toate probele prezentate de reclamantă la Tribunal cu privire la acest aspect sunt inadmisibile.

91 În consecință, trebuie să se conchidă că reclamanta nu demonstrează faptul că în mod eronat a concluzionat camera de recurs că decorațiunea pieselor de veselă ale intervenientei constituia o operă protejată în temeiul dreptului de autor.

92 Cu privire la al doilea aspect, legat de utilizarea operei intervenientei în desenele sau modelele industriale contestate, camera de recurs a făcut următoarele precizări.

93 Camera de recurs a constatat, în primul rând, prezența în desenele sau modelele industriale contestate a operei protejate, în speță același desen cu striații, și, în al doilea rând, faptul că aceste striații ar acoperi exact aceleași părți ale pieselor de veselă. Camera de recurs a arătat că tocmai suma acestor două caracteristici ar constitui conținutul creativ al operei anterioare „care a fost reprodusă – sau «utilizată» – fără autorizație” în desenele sau modelele industriale contestate.

94 Reclamanta, după ce a recunoscut că piesele de veselă în discuție aveau drept element comun striațiile lor, a invocat la Tribunal doar faptul că striațiile erau „mai groase și mai accentuate” în desenele sau modelele industriale contestate. Reclamanta a făcut, în acest context, referire la Concluziile avocatului general Mengozzi prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Curții din 20 octombrie 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, Rep., p. I-10153) și la o pretinsă limitare a gradului de libertate a autorului.

95 Aceste argumente ale reclamantei nu sunt însă suficiente pentru a demonstra vreo eroare a camerei de recurs.

96 În primul rând, trebuie subliniat că în mod greșit reclamanta invocă Concluziile avocatului general Mengozzi prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, punctul 94 de mai sus, și o pretinsă limitare a gradului de libertate a autorului.

97 Astfel, motivul de nulitate invocat în speță este cel întemeiat pe articolul 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002, iar nu cel întemeiat pe articolul 25 alineatul (1) litera (d) din același regulament, precum în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, punctul 94 de mai sus.

98 Soluția în prezentul litigiu nu trebuie, așadar, să fie în niciun caz determinată pe baza unei comparații globale între două desene sau modele industriale, în care o limitare a gradului de libertate a autorului rezultând din constrângerile tehnice sau legale, nedovedite de altfel în speță, poate să facă utilizatorul avertizat mai atent la detalii și să faciliteze recunoașterea unui caracter individual al desenului sau modelului contestat (se vedea în această privință Hotărârea Radiatoare de încălzire, punctul 35 de mai sus, punctele 43-45 și jurisprudența citată).

99 Soluția în prezentul litigiu depinde doar de aspectul dacă desenul sau modelul industrial contestat include o „utilizare neautorizată” a operei protejate de legislația în domeniul dreptului de autor din statul membru în cauză.

100 Prin urmare, în mod întemeiat camera de recurs a considerat că, pentru a aprecia cauza de nulitate nu este necesar să se compare modelele industriale în conflict în ansamblul lor, ci doar să se stabilească dacă opera protejată prin dreptul de autor este utilizată în modelele industriale ulterioare, mai precis să se determine dacă prezența respectivei opere poate fi constatată în aceste modele, cu consecința că, în contextul dat, diferențele invocate de reclamantă, precum forma cești sau desenul toartei sale ori forma de bol a farfuriei adânci, sunt lipsite de relevanță.

101 În al doilea rând și astfel cum a subliniat în mod întemeiat camera de recurs, este de netăgăduit faptul că decorațiunea desenelor sau modelelor industriale contestate se aseamănă în mare parte cu cea a pieselor de veselă ale intervenientei, atât în ceea ce privește identitatea suprafețelor acoperite, cât și caracterul concentric, regularitatea și finețea striațiilor. Grosimea mai mare și caracterul mai accentuat ale striațiilor, revendicate de reclamantă, nu sunt suficiente pentru a înlătura această asemănare.

102 Rezultă din ansamblul considerațiilor care precedă că reclamanta nu demonstrează la Tribunal faptul că camera de recurs a săvârșit o eroare apreciind, pe baza elementelor de care dispunea, că decorațiunea pieselor de veselă invocată de intervenientă în susținerea cererilor de declarare a nulității era protejată de legislația franceză în domeniul dreptului de autor și că această decorațiune făcea obiectul unei utilizări neautorizate în desenele sau modelele industriale contestate.

103 În consecință, prezentul motiv trebuie respins.

104 Întrucât reclamanta a căzut în pretenții cu privire la toate motivele invocate, prezentele acțiuni trebuie respinse.

Cu privire la cheltuielile de judecată

105 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

106 Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată efectuate de OAPI și de intervenientă, conform concluziilor acestora.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

1) Conexează cauzele T-566/11 și T-567/11 în vederea pronunțării hotărârii.

2) Respinge acțiunile.

3) Viejo Valle, SA suportă propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) și de Établissements Coquets.

Forwood Dehousse Schwarcz

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 23 octombrie 2013.

Semnături

Cuprins

Istoricul cauzei 2

Concluziile părților 7

În drept 7

Cu privire la admisibilitate și la relevanța anumitor probe prezentate în anexe la cererile introductive și la cererile de suspendare 8

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 28 alineatul (1) litera (b) punctul (iii) din Regulamentul nr. 2245/2002, întrucât intervenienta nu ar fi prezentat informațiile necesare privind operele protejate 10

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 25 alineatul (1) litera (f) din Regulamentul nr. 6/2002, întrucât camera de recurs ar fi apreciat în mod greșit că desenele sau modelele industriale contestate includ o utilizare neautorizată a operei intervenientei 12

Cu privire la cheltuielile de judecată 16